

Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. d)
Anatomie și fiziologie umană, genetică și ecologie umană

Varianta 8

Filiera teoretică – profilul real;
Filiera tehnologică – profilurile: tehnic, resurse naturale și protecția mediului;
Filiera vocațională – profilul militar.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

A **4 puncte**
Scrieți, pe foaia de examen, noțiunile cu care trebuie să completați spațiile libere din afirmația următoare, astfel încât aceasta să fie corectă.

Funcțiile sistemului nervos somatic sunt și

B **6 puncte**
Numiți cele două componente ale unui ecosistem. Asociați fiecare componentă numită cu câte o particularitate a ei.

C **10 puncte**
Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Metacarpielele sunt oase ale scheletului:
 - a) capului
 - b) trunchiului
 - c) membrului inferior
 - d) membrului superior
2. Componenta rinichiului la nivelul căreia se formează urina se numește:
 - a) calice
 - b) nefron
 - c) ureter
 - d) uretră
3. Sternocleidomastoidienii sunt mușchi scheletici care aparțin:
 - a) capului
 - b) gâtului
 - c) trunchiului
 - d) membrului superior
4. Vasul de sânge prin care circulă sânge neoxigenat de la inimă la plămâni se numește:
 - a) arteră aortă
 - b) arteră pulmonară
 - c) venă cavă
 - d) venă pulmonară
5. Bila:
 - a) are aceeași compoziție cu a salivei
 - b) are rol în digestia gastrică a lipidelor
 - c) este un suc digestiv lipsit de enzime
 - d) este secretată de vezica biliară

D **10 puncte**

Citiți, cu atenție, afirmațiile următoare. Dacă apreciați că afirmația este adevărată, scrieți, pe foaia de examen, în dreptul cifrei corespunzătoare afirmației, litera A. Dacă apreciați că afirmația este falsă, scrieți, pe foaia de examen, în dreptul cifrei corespunzătoare afirmației, litera F și modificați parțial afirmația pentru ca aceasta să devină adevărată. Nu se acceptă folosirea negației.

1. Ovulul reprezintă gonada feminină.
2. Din punct de vedere funcțional, sistemul nervos vegetativ se clasifică în central și periferic.
3. Mușchiul diafragma are rol în realizarea ventilației pulmonare.

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

A **18 puncte**

Acizii nucleici reprezintă materialul genetic al virusurilor, procariotelor și eucariotelor.

- a) Precizați o asemănare și o deosebire între organizarea materialului genetic la procariote și organizarea materialului genetic la eucariote.
- b) Sinteza unei proteine din structura membranei celulare se realizează pe baza informației unui fragment de ADN bicatenar, alcătuit din 96 de nucleotide, dintre care 32 conțin timină. Stabiliți următoarele:
 - numărul nucleotidelor cu citozină conținute de fragmentul de ADN bicatenar (scrieți toate etapele necesare rezolvării acestei cerințe);
 - numărul legăturilor duble și al legăturilor triple din fragmentul de ADN bicatenar;
 - numărul codonilor din catena de ARN mesager sintetizat prin transcripție/transcriere.
- c) Completați problema de la punctul b) cu o altă cerință pe care o formulați voi, folosind informații științifice specifice biologiei; rezolvați cerința pe care ați propus-o.

B **12 puncte**

Pacientul unui spital are nevoie de transfuzie cu o cantitate mică de sânge. Analiza sângelui acestui pacient evidențiază prezența în plasmă a unui singur tip de aglutinină/anticorp, iar pe suprafața hematiilor doar a aglutinogenului/antigenului B. Medicii au la dispoziție rezerve de sânge aparținând tuturor grupelor sanguine.

Precizați următoarele:

- a) grupa de sânge a pacientului;
- b) căror grupe de sânge aparține sângele care poate fi ales de medici pentru transfuzie din rezervele aflate la dispoziție; motivați răspunsul dat;
- c) consecința în cazul transfuziei cu sânge provenit de la un donator incompatibil din punctul de vedere al sistemului ABO.
- d) Completați această problemă cu o altă cerință pe care o formulați voi, folosind informații științifice specifice biologiei; rezolvați cerința pe care ați propus-o.

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

1. **14 puncte**

Hipofiza și tiroida sunt glande endocrine.

- a) Numiți o altă glandă endocrină precizând topografia acesteia și un exemplu de hormon secretat.
- b) Scrieți un argument în favoarea afirmației următoare: „Între hipofiză și tiroidă există o relație funcțională”.
- c) Construiți patru enunțuri afirmative, câte două pentru fiecare conținut, utilizând limbajul științific adecvat.
Folosiți, în acest scop, informații referitoare la următoarele conținuturi:
 - Acromegalia
 - Hormonii sexuali

2.

16 puncte

Analizatorii, alcătuiți din segmentele periferic, intermediar/de conducere și central, participă la realizarea funcțiilor de relație ale organismului.

- a) Caracterizați o afecțiune a analizatorului vizual precizând: denumirea afecțiunii, o cauză, o manifestare.
- b) Explicați în ce constă rolul segmentului periferic al unui analizator.
- c) Alcătuiți un minieseu intitulat „Fiziologia analizatorului vestibular”, folosind informația științifică adecvată.

În acest scop, respectați următoarele etape:

- enumerarea a șase noțiuni specifice acestei teme;
- construirea, cu ajutorul acestora, a unui text coerent, format din maximum trei-patru fraze, folosind corect și în corelație noțiunile enumerate.